

Трето заседание

Сряда, 10 май 1989 г.

(Открито в 15 ч.)

Председател Станко Тодоров: Другарки и другари народни представители, продължаваме нашата работа с *второ разглеждане на законопроектите за: изменение и допълнение на Закона за българското гражданство, изменение и допълнение на Закона за задграничните паспорти, изменение на Наказателния кодекс и за амнистия.*

Има думата докладчикът на комисията акад. Ярослав Радев да докладва становището на комисията.

Ярослав Радев: Уважаеми другарки и другари народни представители! Законодателната комисия, Комисията по външната политика, Комисията за защита на обществените интереси и правата на гражданите и ръководствата на другите постоянни комисии разгледаха направените допълнителни предложения в законопроекта за задграничните паспорти и излизат със следното предложение пред парламента:

1. Параграф 2, чл. 2 да се измени, както следва:

„Чл. 2. Документите за преминаване на границите на Народна република България са:

- а) обикновен задграничен паспорт;
- б) дипломатически паспорт;
- в) служебен паспорт;
- г) моряшки паспорт;
- д) пътен лист (пасаван) — само за завръщане в страната;
- е) служебен пропуск.

Деца до 16-годишна възраст, които пътуват заедно с възходящи, могат да бъдат вписани в техните задгранични паспорти.

На лице без гражданство се издава специален документ за преминаване на границата.

Министърът на вътрешните работи и министърът на външните работи могат да въвеждат и други документи за преминаване на границата.

Задграничният паспорт е валиден 5 години от датата на издаването му. Срокът на валидността може да бъде продължаван.“

Съображения. С новата редакция се заличават груповите паспорти, изселническите паспорти и пътните талони като документи за преминаване през границата. Такива документи за в бъдеще няма да се издават. Останалите промени са редакционни.

2. Да се заличи § 10, с който се създава чл. 15а, съгласно който „български гражданин, който без уважителни причини не се завърне в страната в продължение на 2 години от изтичане срока на разрешението, дължи разходите, направени за неговото образование и квалификация.

Размерът на разходите по предходната алинея се определят по съдебен ред.“

Съображения. Предложеният текст не е на систематичното място. Еднородни обществени отношения се уреждат в един, а не в няколко нормативни акта от същата степен. За това тази разпоредба следва да се включи в съответните нормативни актове.

3. Да се създаде нов § 10а. Член 16 на Закона за задграничните паспорти да се измени, както следва:

„Чл. 16. За прилагането на закона Министерският съвет издава правилник.“

Съображения. В чл. 16 се предвижда министърът на вътрешните работи и министърът на външните работи да издават правилници и наредби. Правилник се издава за прилагането на закона в неговата цялост. Поради характера на материята по прилагане на Закона за задграничните паспорти следва да се издаде правилник от Министерския съвет.

4. Народният представител Славчо Трънски и група избиратели предлагат административното наказание глоба по чл. 12 да се диференцира съобразно тежестта на нарушението. За нарушенията по чл. 12, букви „в“ и „г“ да се налагат по-малки наказания, като максималният размер бъде 200 лева.

Предложението не следва да се приема.

Съображения. Предвиденото наказание глоба в чл. 12, ал. 1 е до 500 лв., Административнонаказващият орган ще определя размера на глобата в съответствие със съответното нарушение.

5. От гражданин се изказва мнение по някои отрицателни последици, които биха могли да настъпят от либерализирането на паспортния режим, като изтичане на квалифицирани кадри, намаляване резерва от работна сила, улесня-

ване извършване на валутни и митнически престъпления и други. Във връзка с това предлага да се въведат редица ограничения за издаване на задгранични паспорти.

Предложението е неприемливо.

Съображения. Всички тези съображения са обсъждани и са взети предвид при изготвянето на законопроекта. Изолирани случаи не може да бъдат основание за ограничаване на принципите, възприети от законопроекта.

Народният представител Борис Спасов оттегли предложението си по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство.

Председател Станко Тодоров: Другари, пристъпваме към второ гласуване. Народните представители, които са съгласни със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство, моля да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.
Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 2, II)

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за задграничните паспорти, да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.
Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 3, II)

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за изменение на Наказателния кодекс, да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.
Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 4, II)

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за амнистия, да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.
Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 5, II)

Преминаваме към второ разглеждане на законопроекта за събиране на държавните вземания. Давам думата на докладчика на Законодателната комисия Христо Станев.

Христо Станев: Уважаеми другарки и другари народни представители! Законопроектът за събиране на държавните вземания беше подкрепен от изказалите се народни пред-

ставители при обсъждането. Предложения за изменения и допълнения не бяха направени. Не постъпиха и писмени предложения.

Законодателната комисия обсъди повторно законопроекта и предлага на Народното събрание да го приеме с раздадените ви писмени предложения и със следната добавка към предложения от нея нов текст на чл. 6, който гласи:

„Вземанията на държавата по чл. 1 не се погасяват с давност“, като накрая се добавят думите: „освен ако със закон е предвидено друго“.

Тази добавка се налага, за да не се създава впечатление, че Народното събрание ограничава само себе си.

То може да предвиди за определени задължения към държавата да тече погасителна давност.

Освен това с добавката текстът се поставя в съответствие с разпоредбата на чл. 13, точка 5 от законопроекта, който гласи: „Вземането е погасено по давност и длъжникът е поинискал прекратяване на производството“.

Председател Станко Тодоров: Председателят на Министерския съвет съгласен ли е?

Георги Атанасов: Да, съгласен съм.

Председател Станко Тодоров: Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за събиране на държавните вземания, да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 6, II)

Преминаваме към второ разглеждане на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за собствеността. Давам думата на докладчика на Законодателната комисия Александър Димитров.

Александър Димитров: Уважаеми другарки и другари народни представители! В Законодателната комисия не са постъпили предложения за изменение и допълнение на предложения ви законопроект за изменение на Закона за собствеността, а това са именно чл. 101, 102, 103 и 104. Поради това предлагам народните представители да гласуват законопроекта така, както е предложен от Министерския съвет.

Станко Тодоров: Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за собствеността, да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.
Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 7, II)

Другари народни представители, с това дневният ред е изчерпан.

Завършва една сесия, която, вярвам, ще остане в летопис на Девето Народно събрание с хуманистичния заряд на приетите закони. Те изразяват стремежа ни към нови отношения между гражданина и държавата, към разширяване и гарантиране на правата и свободите на личността, процес, който все повече ще се утвърждава в Народна република България. Ние направихме важна стъпка към обновяване на законодателството и към изграждане на социалистическа правова държава.

По нов начин се регламентира българското гражданство, като се ограничават случаите, при които то може да бъде отнето. Облекчихме режима за издаване на задгранични паспорти, гарантирано е правото на гражданите да пътуват в чужбина.

Внесохме съответни изменения и в Наказателния кодекс. С тях се дава възможност българските граждани, които са излезли без разрешение от страната и не са се завърнали, да направят това, без да бъдат наказвани по съдебен ред. Беше приет с тази цел и Законът за амнистия. Това са правни актове, които отразяват и са в пълно съответствие с договореностите на Виенската среща.

Към демократизация и по-голяма социална справедливост са насочени и законите, свързани с имуществените отношения. В съответствие с Конституцията събирането на държавните вземания ще става занапред върху основата на закон, който предвижда доброволно плащане на задълженията, широко въвеждане на безкасова форма на плащане, валидност на декларациите вместо досегашните данъчни удостоверения при извършване на вещноправни и други сделки. С промените в Закона за собствеността се създава по-добър ред, когато се отчуждават имоти.

Искам да отбележа и това, че със закон утвърдихме няколко указа, издадени от Държавния съвет. Между тях е и Указ № 56 за стопанската дейност — един акт, върху основата на който започна преустройството в икономиката в съответствие със съвременните принципи.

Другарки и другари народни представители! Една обективна необходимост — потребността да се извърши преустройството и България да бъде високоразвита, културна държава, изисква от всички ни огромни усилия. Воля да осъществяваме политика, която отразява духа на времето,

способност да обединяваме народа за претворяване в полезни дела Юлската концепция на партията.

Нека правим необходимото да се развива икономиката — основата на живота и източник на народното благосъстояние. Да се усъвършенствуват обществените отношения, строго да се спазват социалистическите закони. Да расте за-напред инициативата на гражданите и трудовите колективи в общонародния стремеж към по-добро бъдеще.

Закривам десетата сесия на Девето Народно събрание.

(Закрита в 15 ч. и 18 м.)

Председател: Ст. Тодоров